

Eralasteaed Naba: hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed

LÜHIKE LASTEAIA TUTVUSTUS

Naba on 4-rühmaline lasteaed, mis avas oma ukse 2005. aasta aprillis. Kõik rühmad Nabas on liitrühmad. Naba asub Pirital looduslikult kaunis ja mitmekülgse keskkonnas - männimetsa ääres, Pirita ürgoru lähedal ja merest 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel. Naba maja on jagatud kahte tiiba - põhjapoolus ja lõunapoolus, milles kummaski on kaks lasteaiarühma. Lisaks söögitoale, spordi- ja muusikasaalile on Nabas bassein, mis võimaldab lasteaiastel ujumist õppida.

Naba õueala on varustatud atraktsioonidega erinevas vanuses lastele, lisaks kasvavad õuealal erinevad puud sh õuna-ploomi- ja kirsipuud, mille vilju on lastel võimalik ise korjata. Naba laste kasutuses on nn tagaaed ehk loodusala, kus on rohkesti ruumi sportlikeks tegevusteks, loodusvaatlusteks ning loovmänguks, mille tarvis on tagaaias mängumaja, marjapõõsad ja spordivahendid. Tagaaias asub ka "kännuring" õuesõppe ja vestlusringide läbiviimiseks.

Eralasteaed Naba on lapsele turvaline koht, kus on loodud suurepärased tingimused lapse igakülgseks ja loomulikuks arenguks. Lastega töötavad väga head ja oma tööd armastavad spetsialistid, kes on perele partneriks ja toetajaks väikese maailmanaba arendamisel ja kasvamisel. Õppekasvatustsentsis rakendatakse lapsest lähtuvat pedagoogikat, mille aluseks on lapse arengust, vajadustest ja huvist lähtuv õpetamisviis ning avastus- ja projektõpe.

Naba missioon: üheskoos laste heaks

Õues käime iga ilmaga - õuetegevused toetavad laste tervist.

Õuesõpet toetab meie õueala ja ümbruskonna loodus. Naba õuealal on kasvukastid, kus kasvatatakse erinevaid köögivilju, lilli ja muid hooajalisi taimi ning lastel on läbi selle võimalus tunda õppida ühte osa "päris elust". Naba kõrval metsas on alates 2012. aastast Naba loodus- ja loovusrada, kus on 7 vaatluspunkti ning rada on aastaringelt kasutuses. Lisaks igapäevasele õuesõppepäevale on Nabas alates 2006. aasta kevadest toimunud suvine õppeprogramm "Naba suvi õues", mille raames viiakse suvekuudel enamus õppe- ja kasvatustegevusi läbi õuealal. Suvel on õuealal puude vahel võrkkiiged, saab mängida telgis ja suurtest patjadest tehtud pesades. Õues on loodud tegevuspiirkonnad (nt kunstiala, veemäng, loovmäng, jalgpall, vaikne koht jne),

kuhu on planeeritud temaatilised tegevused, matkatakse lähiumbruses, käiakse õppekäikudel ja viiakse läbi temaatilisi projekte.

Terves Nabas terve vaim, laste toit on võimalikult tervislik ja mitmekülgne.

2009. aastast kuulub Eralasteaed Naba tervistedendavate lasteaedade võrgustikku. Tervisekasvatuse läbiviimiseks koostatakse igaks õppeaastaks tegevuskava, mis on kooskõlas õppeaasta teemadega ning kus kajastuvad tervistedendavad tegevused erinevates valdkondades: tervisekasvatus, õuesõpe, liikumine, keskkonna kujundamine (füüsiline, psühhosotsiaalne), koostöö, toitlustamine, koolitused jne.

Väärtusarendus

2008. aastal osales Eralasteaed Naba HTM-i riikliku programmi "Eesti ühiskonna väärtusarendus 2009-2013" ettevalmistavas etapis, mille käigus osaleti uuringus „Lasteaiapäeva diskursuse analüüsi rakendusvõimalusi väärtusarenduseks”, kaardistati Naba põhiväärtused ning alustati Naba tervikliku väärtusprogrammi loomist. 2010. aasta novembris osaleti konkursil "Väärtuskasvatus lasteaias: „Ideede korv”, kus Naba tunnustati silmapaistva väärtusarendusalase töö eest. 2011. aasta novembris osaleti konkursil "Väärtuskasvatus lasteaias: lood ja tegelased", kus Naba pälvis tiitli „Väärtuskasvatuse lasteaed 2011“. Ühiste väärtuste kujundamine Nabas on pidev protsess ja planeeritud tegevus, mis kajastub Naba igapäevategevustes ja keskkonnas ning tugineb eelkõige täiskasvanud nabalaste eeskujule.

Täiskasvanutelt õpib laps elu, Naba õpetajad ja abiõpetajad teevad kõiki eluks vajalikke tegevusi Nabas koos lastega (nt pesevad käsi, söövad, käivad väljas, puhkavad jne), nii elavad lapsed läbi maailma seaduspärasusi, kogevad põhjust ja tagajärgi.

Kiusamisest vaba lasteaia metoodikat rakendatakse Naba lasteaia 2 rühmas, metoodikaga tegelevates rühmades on olemas vajalikud vahendid: karud igale lapsele ja õpetajale, vestluskaartide mapp, info lastevanematele, selgitavad raamatud ning CD-plaadid muusika/lauludega. Metoodikat lõimitakse ainevaldkondadega.

Samm-sammult õppeprogramm on tõendus põhine programm, mille eesmärgiks on toetada laste sotsiaalsete oskuste arengut õpetades neile empaatiat, tunnetega toimetulekut ja probleemide lahendamise olulisi samme. Tegemist on ennetusprogrammiga, mida rakendatakse tervele lastegrupile, mitte ainult kindlale sihtrühmale. Naba lasteaia 2 rühma rakendasid 2015/2016 õppeaastal Samm-sammult metoodikat pilootprogrammina. 2016/2017 õppeaastal on Samm-sammult õppeprogramm planeeritud ja lõimitud 2 rühma tegevuskavadesse.

Tugiteenused

Nabas on loodud tugivõrgustik pedagoogide ja perede nõustamiseks, erivajaduste märkamiseks ja varajaseks sekkumiseks:

-logopeed tegeleb kõnetuge vajavate lastega ja pakub individuaalset õpet muukeelsetele lastele eesti keele omandamiseks;

-vajadusel kaasame lapse individuaalse arengu toetamiseks eripedagoogi ja/või psühholoogi, kes pakuvad nõustamist nii õpetajatele kui ka lastevanematele;

-Naba pakub personalile regulaarselt supervisiooni. Naba koostööpartnerid neis valdkondades on eripedagoog-nõustaja Maili Liinev ja psühholoog Tuuli Vellama Eesti Moreno Keskusest, MTÜ Hooling.

Naba lasteaia juures tegutseb ka huvikool. Huvikooli sihtgrupiks on peamiselt eelkooliealised lapsed. Huvikooli olemasolu võimaldab avastada ja toetada lapse andeid ning osaleda lasteaialapsel huviringides lasteaia aja sees.

Lisaks tegutseb Nabas ka beebiklubi, päevahoid 1,5-3aastastele lastele, ABC-kool 5-6 aastastele lastele ja eelkool 6-7aastastele lastele.

Lasteaial on oma koduleht www.naba.ee,

Facebooki konto: www.facebook.com/Eralasteaed-Naba-1472373716399801/

Konkursitöö on sündinud loovalt, mänguliselt ja sisutihedas koostöös, mida iga lugeja võib lugedes ise tunnetada. Konkursil osalemise mõte sai alguse sellest, kui õpetaja Liisa jagas konkursiinfot Naba personali Facebooki grupis. Juba järgmisel iganädalasel infokoosolekul otsustasime ühiselt, et 5 aastat on eelmisest osalemisest möödas ja osaleme konkursil. Panime kokku “Hea lasteaia meeskonna”. Valdkondade aspektide valimisel osalesid kõik õpetajad ja abiõpetajad: leppisime kokku, et igaüks valib iga valdkonna alt kaks aspekti, mis Naba kõige rohkem iseloomustavad. Enim häält saanud aspektid leidsid tee käesolevasse konkursitöösse. Edasi sai tööd koostada Google Docs formaadis, kus igaühel oli võimalik tööd talle sobival ajal täiendada. Peale veebipõhise koostöö toimus kaks meeskonna kohtumist kevadel, kus tegime ajurünnakut ja tuletasime meelde olnud traditsioone ning analüüsisime praeguseid Naba tegevusi ja tavasid. Ülesanded konkursitöö koostamisel olid jagatud nii, et iga osaline saaks teha seda, milles ta kõige parem on - üks õpetaja valis pildid, teine lõi kokku videod, kolmas korrigeeris teksti, neljas otsis materjale Naba dokumentidest jne. Kolmas meeskonna kohtumine toimus sügisel, kui täiendasime tööd TÜ eetikakeskuselt saadud tagasiside põhjal ning leppisime kokku, kuhu ja milliseid pilte/videosid peaksime lisama. Seejärel vormistasime töö ühtseks tervikuks ja saatsime uuesti teele. Konkursitöö kirjutamist saatis meeskonnaliikmete innukus, rõõm koostegemisest ja tulevikku vaatavad mõtted - ikka üheskoos Naba laste heaks!

Konkursitöö on koostanud: Karina Tammeri (lasteaia direktor), Margret Merila (õpetaja), Liisa Otsak (õpetaja), Ülle Siiroja (õpetaja), Anneli Laamann (vanemõpetaja), Kerli Tiigimäe (vanemõpetaja), Katrin Arusaar (õpetaja).

ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ

1. Naba lasteaia õppe-ja kasvatustegevuses kasutatakse mängu

Mäng toetab lapse loomulikku arengut. Läbi mängu toimub õppimine lapsele märkamatuks ja annab võimaluse positiivseteks eduelamusteks. Mängides õpib laps iseseisvalt tegutsema ja mõtlema, katsetama, olukordi lahendama, arutlema jne. Lapsel peab olema võimalus mängida ning ennast loovalt ja vabalt väljendada. Mäng on väikese inimese rõõm, mida naudib ka iga nabakondlane.

Naba lasteaias on mäng igapäevaelu loomulik osa: Naba õpetajate ja perede jaoks on mänguline õpetus nii iseenesest mõistetav tegevus, et eraldi välja tuua, milline osa tegevustest on mäng ja milline mitte, on võrdlemisi keeruline. Kõik õppetegevused planeeritakse ja viiakse ellu mängulisi võtteid kasutades. Mäng annab võimaluse siduda ja lõimida planeeritud tegevused tervikuks. Naba põhimõte on, et „mäng on väikese inimese rõõm“. Oskus mängida on lapsepõlve tähtsaim arengunäitaja. Lastele planeeritud tegevustes on mäng ja õppimine nii tihedalt käsikäes, et võib tekkida kahtlus, kas sellises rõõmsas tegevuses midagi üldse omandatakse.

Kui tegevused on õpetaja poolt teadlikult suunatud ja toetatud ning lapsed on motiveeritud - sellisel viisil toimub õppimine lapsele loomulikult ja omandatakse märksa rohkem. Muidugi on Naba igapäevaelus suur osa laste endi poolt algatatud vabal mängul. Vaba mängu mängitakse hommikuti, enne hommikuringi ja planeeritud tegevusi, vaba mängu aega on piisavalt õuetegevustes ning samuti õhtusel ajal. Õpetajate poolt läbi viidud vaba mängu vaatlused (seoses laste arengu jälgimisega/hindamisega) on näidanud, et lapsed kasutavad vabas mängus läbi nädala käsitletud teemasid ja õpitud asju.

Näiteid:

1) üks populaarsemaid tubaseid mängu on pehmetest klotsidest onni/maja/lossi/kindluse/kodu/arvutitöökoha ehitamine, mis omakorda annab aluse ehitisega kokku kuuluvaks loovmänguks.

Kogu päev Nabas on tervik. Lasteaiapäev algab rühmas hommikuringiga, kus tehakse sissejuhatus päeva: tervitatakse üksteist, jagatakse kaaslastega muresid-rõõme, tutvutakse päeva teema ja tegevustega. Mängud saavad alguse juba hommikuringis.

Näiteid:

1) kui käsil on tähestiku meeldetuletamine, siis teevad lapsed hommikuringivaibale tähtedest tähestikuussi;

2) kui on jõuluaeg, mängitakse päkapiku näpumängu;

3) kui käsil on reisimise projekt, Austraalia nädal ja ühtlasi Ä-tähe õppimine, siis tervitab hommikuringis lapsi aborigeen Äksi;

4) India päeval saavad aga kõik lapsed ise India lasteks - sarid seljas ja turbanid peas.

5) Hommikuringis tervitavad lapsi nii Kutsikas, Tigu, Tähe-Kiisu jm Naba tegelased, kel igalühel oma lood rääkida. Tihti haaravad lapsed loovalt mõne tegelase ja tema juhtimise enda kätte.

Pärast hommikuringi suunduvad lapsed pesadesse. **PESAD** on Naba rühmade tegevuskeskused. Pesade nimetus tekkis ühelt poolt Hea Alguse tegevuskeskustest, teisalt aga Lugemisühingu Lugemispesa projektist, mille üks eestvedajatest on Naba õpetaja Anneli. Lugemispesa nimi kõlas armsalt ja lapsepäraselt - nii said ka kõik teised tegevuskeskused pesadeks. Naba rühmades on näiteks kirjapesa, lugemispesa, numbripesa, avastuspesa, kunstipesa, ehituspesa, loovmängupesa, teatripesa, lauamängupesa, lisaks Naba rühmade ühine muusika-, ujumis- ja liikumispesa.

Ühed olulisemad väärtused Nabas on *loovus, lapsest lähtumine ja laste huvidega arvestamine*. Loovmängupesades on loovmänguks ja rollimänguks vajaminevad vahendid, mis ärgitavad lapsi võtma erinevaid rolle ja loovad pinnase erinevateks suhtlussituatsioonideks. Osa mängu on paigutatud teemakastidesse. Teemakastid koostatakse koos lastega ja neid on rühmades väga erinevaid. Allpool olevates näidetes oleme välja toonud, et loovmängu toetab erinevate vahendite olemasolu rühmades. Samuti tuleb palju loovmängu-algeid õppetegevuse teemadest. Nabas on laste vaba mäng ja loovmäng igapäevaselt põimunud. Õpetaja jälgib laste loovmängu - selle põhjal saab koguda palju infot, näiteks perevestluste jaoks, märkamaks murekohtasid ning lastele olulisi teemasid. Läbi loovmängu arenevad laste sotsiaalsed oskused: alguses aitad ja suunad lapsi märkama, kellel on vähem initsiatiivi või julgust, siis oskavad julgemad teisi mängu kaasata või vähemalt küsida, kas nad sooviksid liituda.

Näiteid:

1) *loovmängupesades on erinevaid kostüüme, mille abil saavad lapsed kehastuda rüütliks, piraadiks, printsessiks, politseiks jne; samuti erinevad kangad, jalanõud, vanemate poolt toodud ehted, kotid jne;*

2) *juuksurinurk on pidevalt hõivatud, sest uued soengud vajavad katsetamist;*

3) *loomulikult on võimalik mängida ka klassikalist kodumängu, mille keskmeks on kööginurk, aga mille tegevused laienevad kogu rühmaruumi;*

4) *arstiasjade tegevuskast võimaldab alati kõik rühma lapsed terveks ravida.*

Liikumispesas toimub loovliikumine, mis on kohe erakordselt mänguline. Lapsed ootavad seda alati väga, sest teavad, et ees on ootamas põnevad mängud, lõbusad harjutused ja palju nalja. Kogu lõbu keskel arendavad lapsed oma kehalisi võimeid ja koos tegutsemise oskusi, mille tulemusena kasvavad tugevateks ja osavateks koolilasteks.

Liikumispesa Naba taga metsas.

Muusikapesas on kirjutamata reegliks kujunenud, et erinevate muusikaliste tegevuste kõrvale mahub tundi alati üks või kaks muusikalist liikumismängu.

Värvidemäng muusikapesas

Ujumispesas ootavad lapsi aga veemängud, mille kaudu lapsed saavad õppida end vees vabalt tundma ja vees iseseivalt toime tulema.

Naba basseinis on mõnus

Kirjapesas teevad koolieelikud teemakohaseid töölehti, nooremad lapsed teevad väga erinevaid kirja eelharjutusi (sageli integreeritud kunstiga), joonistatakse hetkel õpitava tähega algavaid

asju, nooremad lapsed laovad pärlitest/makaronidest/kastanitest/nööpidest tähti, kirjutatakse kaartide sisse jne.

Lugemispesas on alati nädala teemaga seotud raamatud. Lugemispesas saab mängida erinevaid lugemismänge, muinasjutupäeval muinasjuttu kuulata, ise raamatuid uudistada, luubiga raamatust uusi sõnu otsida jne.

Kunstispesas voolitakse (nt savist hobuseraudu, plastiliinist jäneseid), maalitakse (nt Aafrika last), kleebitakse (nt talvist kollaaži), volditakse (nt kevadilli) ja võetakse ette kokandustegevusi. Kokandus võib olla seotud tähtpäevadega (nt emadepäevatoridi valmistamine või memme-taadi peoks sallikoogi tegemine), aga ka kuu projektidega (nt USA nädalal USA lipu valmistamine, Tai nädalal eksootiliste puuviljade maitsumine, Jaapani nädalal sushi-restorani külastus ja sushi söömine).

Kokandusega saab alati siduda retsepti kirjutamise ja lugemise ning koguste arvutamise. Kokandus vajab kahtlemata ka kunstilisi oskusi, et söödav saaks ka silmale ilus vaadata.

Reede on teiste päevadega võrreldes pisut erinev. See on tavaliselt muinasjutu- või mängupäev, mille jooksul on esikohal laste vaba mäng. Hommikuringis võetakse nädal kokku, kuulatakse juttu ja arutletakse selle üle ning siis saavad lapsed mängima minna. Paaris rühmas on reede ka mänguasjapäev, mis tähendab, et lapsed saavad sel päeval kodust oma mänguasja kaasa võtta ja neid oma rühmakaaslastele tutvustada ja koos nendega mängida.

Igal Naba õppeaastal on teema, millest kasvavad välja kuu teemad. Rühmiti on kuu teemad erinevad, kuid iga rühm lähtub planeerimisel Naba aasta teemast.

- 2014./2015. õppeaasta teema oli “**10 - kas vähe või palju?**”, mis oli seotud Naba 10. sünnipäeva-aastaga.

Vaata videot 10.hooaeg:

https://vimeo.com/189283858?utm_source=email&utm_medium=vimeo-cliptranscode-201504&utm_campaign=28749

- 2015./2016. õppeaasta teemaks olid “**Ametid**”, mille iga rühm oskuslikult oma tegevuskavasse lõi.

Vaata videot 11.hooaeg:

https://vimeo.com/189284062?utm_source=email&utm_medium=vimeo-cliptranscode-201504&utm_campaign=28749

Näiteks 2015./2016. õppeaasta eesmärgid:

Õppetöö: Teeme väiksemaid ja suuremaid projekte, õpime õues, kokkame rühmas koos lastega vähemalt 1x kuus.

Lapsevanemad/pered: professionaalne ja usalduslik suhe, aja-ja asjakohane infovahetus;

Meeskond/Nabakond: vastastikune toetamine, tunnustamine, motiveerimine, efektiivne tööaja kasutamine;

Väärtused: head kombed on iga päev meiega, hoolin, hoian, arvestan, aitan, julgen teha, võtan vastutuse;

Terviseedendus: hoian puhtust-korda, sünnin tervislikult ja vähemalt 3 Naba ampsu, hoolin oma hammastest, liigun ja spordin koos kaaslastega, puhkan, mängin, viibin igapäev õues võimalusel mitu korda;

- 2016./2017. õppeaasta teema on “Reis ümber ilma-maa”.

Näiteks 2016/2017. õppeaasta eesmärgid:

Õppetöö: MÄNG on väikese inimese rõõm. Kasutame kõigis rühmades projektõpet. Loodus ja loovus saavad meid igas valdkonnas. Mitmekülgne keskkond suunab ja õpetab.

Lapsed: omandavad teadmisi läbi projektõppe ise uurides, avastades, kogedes

Lapsevanemad/pered: on kaasatud projektidesse läbi erinevate tegevuste

Meeskond/Nabakond: toetame lapse positiivse väärtusmaailma kujunemist, täiskasvanud “Nabad” on eeskujuks lastele, hoiame ja aitame üksteist,

Väärtused: protsess ja koostöö.

Naba aastategevuskava ja rühma kuu teemad planeeritakse ette juunikuisel planeerimisnädalal. Sinna juurde pannakse kohe ka võimalikud tegevused, kohad õppekäikudeks jms. Täpsed nädalakavad valmivad jooksvalt igal nädalal õppeaasta käigus. Selline planeerimine annab ühtpidi õppeaastaks ette turvalise raamistiku, mille järgi on hea õppetegevusi terviklikult ja sujuvalt läbi viia, kuid samas tagab piisava paindlikkuse, et vastavalt hetkeolukorrale plaanis vajalikke muudatusi teha. Kui lapsed või muu elu toovad sisse plaaniväliseid teemasid, siis muudame tegevuste kava selle järgi.

Lisaks õppetegevusele, mis toimub Naba sees, armastavad rühmad käia ka Nabast väljas erinevatel õppekäikudel.

Näiteks:

1) matkad ümbritsevasse metsa või mere äärde, aga ka kaugematesse paikadesse nagu RMK looduskeskused;

2) õppeprogrammid Teletornis, Energiakeskuses;

3) hobuste projekti raames ratsabaasi külastus;

4) erinevate ametite esindajate külastamine - sepp, kingsepp, kellassepp, kullassepp, hambaarst, tuletõrje jne.

Teine võimalus on ka kedagi Nabasse külla kutsuda. Seda poolt toetab tugevalt koostöö lapsevanematega, kes omalt poolt häid mõtteid välja käivad. Nii on Nabasse külla jõudnud kunstnikud, kirjanikud, loomaarst, hambaarstid ja teised toredad tegelased.

Ka perede sündmused, nagu laste sünnipäevad, on õppetegevustega seotud. Nt on sünnipäevalapse pere organiseerinud rühmale teatrietenduse, kus lapsed said teatrielamuse osaliseks ning õppida teatris käitumise head tava. Tihti kuulub ka kokandus erinevate sündmuste tähistamise juurde.

Vaata kuuprojekti esitlust:

<https://drive.google.com/file/d/0Bw0egMclDLUzeXR3YkVlTFotVHc/view?usp=sharing>

Edaspidi saame tegeleda...

...õpetajate teadlikkuse tõstmine (mängu kasutamise analüüs meeskonnas);

...vanemate teadlikkuse tõstmine mängu olulisusest, läbi avatud tegevuste, koolituste ja rühmategevustes osalemise;

...lastelt tagasiside küsimine;

...luua lastele veel rohkem võimalusi oma initsiatiivil mängu alustamiseks.

Vaata pildiesitlust Mäng ja Loovus:

https://drive.google.com/file/d/0B_zEqGDVmy9lQ3BfZFU4c2Rsd3M/view?usp=sharing

Vaata väikseid videoklippe (lülita kõlarid sisse):

<https://www.facebook.com/Eralasteaed-Naba-1472373716399801/videos>

2. Naba lasteaial on välja kujunenud traditsioonid ja neid peetakse oluliseks

Naba lasteaial on aastate jooksul välja kujunenud kombed ja traditsioonilised sündmused lastele, peredele ja personalile. Paljud traditsioonid on sama pika ajalooga kui Naba lasteaed, mõned on juurde tekkinud seoses lasteaia arengu ja kasvamisega, kuid kõik tavad on seotud Naba väärtustega ja toetavad Naba lasteaia õppe- ja kasvatustegevust. Naba lasteaia traditsioonides saavad kokku kõik Nabas olulised väärtused - laps, mäng, pere, koostöö, hoolivus ja loovus.

TRADITSIOONILISED ÜHISSÜNDMUSED LASTELE JA PEREDELE

Hooaja avamine e. Õppeaasta alustamine

Tegemist on lastele suunatud sündmusega, mis on seotud õppeaasta teemaga. Külla tuleb mõni põnev külaline, teater või teevad etendust hoopis õpetajad. Kui ilm vähegi lubab, alustame õppeaastat õues. 2015 sügis algas etendusega Kessu ja Tripp, etendus oli sobiv sissejuhatus

“Ametite” teemasse. 2016 sügisel mindi kogu Nabaga “reisile”, kõik rühmad said 4 reisisihtkohta, mis tuli rühmaga koos läbida. Koos avastati “muusikamaailma”, “loomariiki-koos rebasega”, “loovusemaad”, “soovide saart”, sedasi sai avatud naba 12.hooaeg “Reis ümber ilma-maa”.

Isadepäev

Sündmuse formaat muutub üle aasta: ühel aastal on isadepäev kogu lasteaia sündmus (näiteks kogu Naba on jagatud erinevateks pesadeks, mida mööda isad koos lastega saavad liikuda ja tegutseda; pärast on avatud sohvakohvik - igas rühmas oma kohvik), teisel aastal tähistatakse isadepäeva aga rühmasiseselt kas väikese peo, hommikuringi tegevuse, väljasõidu või muu meelepärasega.

Memme-taadi pidu

Memme-taadi peole on oodatud kõikide laste vanavanemad. Iga aasta jaanuari viimasel reedel peame meeles vanaemasid ja vanaisasid. Räägime üheskoos lastega oma vanavanematest, uurime sugupuud ja kõneleme sellest, kuidas vanasti elati. Naba Alleele seame üles erinevaid temaatilisi näitusi. Näiteks: 2015. aastal oli näitus vanavanemate lapsepõlve piltidest ja aastal 2016 kaunistasid näitust kõikvõimalikud sallid ja saali dekoreerisid lumepallid, peo teemaks oli „Soojad sallid ja lumepallid“. Veel on olnud näitusi vanaemade ja vanaisade mänguasjadest ja raamatutest ning isegi riietest. Memme-taadi peol on iga kord erinev teema ja tegevused - vana aja moedemonstratsioon, mängudeõhtu, temaatiliste laulude kontsert või pannkoogipidu. Peolt ei puudu kunagi muusika ja tants. Pered juba teavad, et memme-taadi pidu toimub traditsiooniliselt jaanuarikuu viimasel reedel ja tihti pannakse järgmise aasta peo kuupäev kirja kohe peale peo lõppemist. Vanaemad-vanaisad tulevad kohale üle Eesti ja mõned isegi välismaalt. Memme-taadi pidu on pikaajaline traditsioon, mis on tihedalt seotud hoolivuse ja austusega ning mis seob erinevaid põlvkondi. Viimastel aastatel osalevad vanavanemad juba nädala jooksul rühma tegevustes.

Naba jõulukontsert/etendus ja heategevuslik jõululaat

Naba ühine sündmus, kuhu on oodatud kõik pered. Lapsed esitavad kas temaatilise etenduse või kontserdikava (näiteks “Jõululapse sünd”, “Heaks saamise lugu”, “Lapsepõlve laulud”, “Vana aja jõululaulud”). Peale kontserti/etendust on avatud jõululaat, mis on viimasel kahel aastal olnud heategevuslik (toetasime MTÜ Charity Piritat ja “Minu unistuste päev” projekti). Kõik jõululaada

kaup valmistatud oma kätega - kas Naba lasteaia kohapeal või kodudes, koos laste ja peredega. Lisaks toimuvad eraldi rühmade jõulupeod, kus osalevad ka kõikide laste vanemad.

Eesti Vabariigi sünnipäeva pidu ja pidulik ühislõuna.

Traditsiooniline rahvuslik sündmus, kus laulame hümnid ja peame meeles luuletuste ja lauludega oma kodumaad. Tänavu käis külas "Eesti president" (vt. video Eralasteaed Naba FB videode alt). Pärast pidulikku aktust toimub ühine lõuna pika laua taga.

Naba teatريفestival

Märtsikuu on Nabas omaloomingu ja teatrikuu. Märtsi keskel toimub traditsiooniline Naba Teatريفestival, kus iga rühm astub üles näidendiga. 2015. aasta teatريفestivali teema oli "Kümme", sest Naba oli saamas 10-aastaseks. 2016. aasta teatريفestivalil esines iga rühm etendusega mis oli seotud ametite või tööga. Teatريفestivali etenduste teemad lähtuvad õppeaasta teemast (2015/2016 oli ametite aasta). Festivalil esitatakse etendusi teistele rühmadele ja peredele. Naba teatريفestivali puhul väärtustame kõige rohkem loovust ja lastega koos tegemise lusti, mis on Naba jaoks olulised väärtused.

Naba Karu ja Naba lasteaia sünnipäev

Naba sünnipäeva tähistatakse aprillikuu esimesel nädalal kogu nädala vältel. Kümme aastat toimus Naba sünnipäev suure perepeona, mida nimetuseks oli Naba gala. Alates 11. aastast on sünnipäeva tähistamine rohkem lastele suunatud. Edaspidi peame suurt sünnipäeva galat iga viie aasta tagant (järgmine Naba Gala siis, kui Naba saab 15-aastaseks).

Aastal 2016 tähistasime Naba sünnipäeva järgmiselt:

Esmaspäeval äratasime üles Naba karu, kellega koos said lapsed virgutusvõimlemist teha. Teisipäeval matkasime koos Naba karuga Naba taga metsas ehk Kloostrimetsas. Kolmapäeva hommikul olid kõik pered oodatud Naba sünnipäevabuffeele. Neljapäeval tegi iga rühm oma tegevusi. Reedel toimus Naba sünnipäevakarneval, kus iga rühm kinkis Nabale ühe etteaste. Sellele järgnes pidulik ühislõuna.

Nõiatrall

Peanõiad Rebumpel ja Rabampel kutsuvad lapsi trallima. See toimub kas tagaaias või aia taga metsas. Rõhk sõnal "trall". Lapsed maskeerivad end nõidadeks. Väga lõbus sündmus nii lastele kui ka täiskasvanutele. Kummikuvisked, konnavisked, luuarong, nõiajoogi tegemine (kuiv jää ja kummiloomad). Rühmadele kingitused (ussirohi, nõiaaraamatud). Nõiatrall on aktiivsele liikumisele ja sportlikkusele innustav rõõmus sündmus. Tõhusa panuse nõiatralli õnnestumisele annavad ka lapsevanemad, varustades lapsi nõiariietuse, paruka, luua ja muu väikesele nõiale vajalikuga.

Emadepäev

Emadepäeva- nagu ka isadepäeva-tähistatakse ühel aastal ühiselt kogu Naba sündmusena ja teisel aastal rühmasiseselt. 2015. aasta emadepäev toimus Pirita gümnaasiumi staadionil. Selle eesmärk oli innustada emasid koos lastega sportima ja õues mängima. (Lisame videolõigu) Varasemalt on emadepäevad samuti olnud seotud liikumisega, näiteks 2013. aastal läbisid ema ja laps, kaasas ülesanne, koos Naba loodus- ja loovusraja. Pärast raja läbimist ootas Nabas väike kehakinnitus.

2016. aastal oli emadepäev taas rühmasisene sündmus. Rühmad lahendasid tähistamise väga erinevalt. Üks rühm kutsus oma emad hommikuringi hommikukohvile. Kahel rühmal oli õhtune emadepäevapidu rühmatoas, kus pakuti laste tehtud kooki, kingiti emale enda meisterdatud kingitus ja esineti näidendi, laulu või luuletusega. Ühel rühmal tuli emadepäeva tähistamise initsiatiiv aga lapsevanemalt, kes pakkus, et lapsed ja emad saaksid koos minna aiandit külastama - mõeldud, tehtud!

Naba talgud

Naba talgute käigus ühendavad lapsed, pered ja Naba personal jõud, et teha pärast pikka talve ilusaks ja korda Naba hoov. Riisume, istutame lilli, teeme väikseid juurdeehitusi loovmängu rikastamiseks jpm. Näiteks 2016. aasta kevadel ehitati lastele uus kohvik-poenurk. Et iga talguline vajab toitu, ootab pärast hoovi korrastamist talgulisi maitsev supp ja koogilõik.

Lapsevanemad tööhoos

Naba lõpupeod

Naba lõpupidude peategelased on kooliminejad, kes saavad Nabast kaasa omanäolise tunnistuse ja kingituseks raamatu. Oleme proovinud nii kogu Naba ühist lõpupidu, kui ka lõpupidude pidamist rühmade kaupa. 2016. aastal otsustasime, et jätkame rühmade lõpupidudega. Peo sisu osas tehakse koostööd peredega, et koolieelikute viimane pidu Nabas saaks just nende laste näoline.

Kooliminejad Naba laulu esitamas

Hooaja lõpetamine ja “Naba suvi õues” avamine.

Nabas on tavaks, et hooaeg lõpeb ühe näidendiga, mis juhatab sisse suvised tegemised Naba hoovis. Naba on avatud kogu suve ja muutub siis mõnusaks õuelasteaiaks, kus on võrkiiged, mängutelgid, veemänguala jpm, mille pärast armastavad suvel ka teiste lasteaedade lapsed mõne päeva-nädala Nabas veeta. Naba jaoks on oluline, et lapsed saaks olla palju õues. Sellest on

välja kasvanud traditsiooniline projekt “Naba suvi õues”, mille raames toimuvad kõik õppetegevused õues.

Õpetajate etendus „Naba Karu põnev päev“

TRADITSIOONILISED PERSONALI ÜHISSÜNDMUSED

Olulisel kohal meie igapäevaelus on nabakonna (personali) sündmused. Kui õpetajal ja teistel nabakondlastel, kes iga päev lastega kokku puutuvad, on hea olla ja nad on oma tööga rahul, siis on ka lastel hea olla ja neile meeldib lasteaias käia. Nabakonna ühissündmused just seda eesmärki taotlevadki.

Hooaja avapauk

Hooaja avapauk on jõustamissündmus, mis juhatab sisse algava õppeaasta. Kogu personal saab pärast pikka suve kokku, kogub üksteiselt energiat ja häälestab end läbi loovate tegevuste töölaiale. Näiteid: 2014. aastal “Naba 10 starti” Pirita Majandusgümnaasiumi staadionil, 2015. aastal toimus nahatöötuba Eesti Disaini majas, 2016 sügis bowlingu õhismängimine, varasemalt ka “tööabielu” sõlmimine jne

„Naba 10 starti“

Nabakonnapäev

Õpetajate päevast on Nabas saanud Nabakonna päev, sest Nabas on kõik täiskasvanud ühtlasi ka õpetajad. Nabakonna päeva puhul teeme alati midagi koos, tähtis on hea huumor.

Näiteid:, koos matkaraja läbimine, kõrvitsasupi keetmine, sushi meisterdamine, filmiõhtu, äsja abiellunud töökaaslase pulmavideote ja -piltide vaatamine.

Nabakond Aegviidus matkal

Sügisene meeskonnakoolitus

Iga aasta sügisel (okt/nov) toimub meeskonnakoolitus, mis üle aasta toimub väljaspool Naba. Meeskonnakoolitus on suunatud meeskonnatöö arendamisele ning seal kujundatakse koostöö, suhtlemise ning vastastikuse toetamise oskusi ja valmisolekut. Koolitus toimub enamasti supervisiooni põhimõtetel. Meeskonna koolituste ja supervisiooni läbivijaks on olnud viimased 5 aastat Moreno Keskuse psühholoog Tuuli Vellama. Meeskonnakoolitus on personali seas väga oodatud sündmus ja toetab Naba lasteaia meie-tunnet.

Mängime koos meeskonnaga

Naba jõulud

Naba personali jõulupidu on alati koos kaaslastega. Traditsioon on olnud 2 aastat Nabas, 1 aasta väljas (nt mõisas). Alati teematiselised (kostüümidega ja/või etteastetega).

Naba sünnipäev

Naba sünnipäeva tähistamine on meeskonnasündmus, kus minnakse koos kuskile välja.... (näiteks FoodStudio, Escape Room).

Naba suvekool/suvepäevad

Naba suvekool on toimunud juba 9 aastat Hiiumaal Künka talus omanike suvekodus. Suvekoolis tehakse kokkuvõtte eelmisest õppeaastast ja püstitatakse uued sihid ning planeeritakse järgmise õppeaasta tegevused/sündmused. Ka väärtusarenduse programm sai alguse just Hiiumaa Suvekoolis. Naba suvekooli iseloomustab kahtlemata laulurida “Käib töö ja vile koos!”, sest lisaks töistele tegevustele on suvekool ka koht lõõgastumiseks ning vaikuse ja linnulaulu nautmiseks, mida Hiiumaa atmosfäär küllaga pakub. Naba suvekoolis analüüsime möödunud õppeaastat ja kujundame selle põhjal eesmärgid ja plaanid järgmiseks õppeaastaks.

Näiteks, alates 2015./2016. õppeaastast vähendasime ühissündmusi, kus on kohal nii lapsed kui ka vanemad, sest leidsime suvekoolis ühiselt, et soovime rohkem nautida sündmuste protsessi ja teha pigem vähem, aga sügavuti. Muidu oli tunne, et kogu aeg valmistud millekski, kuid vaba laul ja tants on ka olulised.

Teise näitena võib tuua “Kooliminejate-eri” programmi, mis on ajas muutunud samuti läbi suvekooli analüüside. Alguses oli meil üks sündmus igas kuus - seda oli liiga palju. Järgmiseks õppeaastaks jätsime 4 korda (igal aastaajal) - seda oli liiga vähe. Tänapäevaks oleme leidnud kuldse kesktee - toimub 6 sündmust (oktoobris, novembris, jaanuaris, veebruaris, märtsis ja aprill).

VEEL NABA TRADITSIOONE...

Naba laul

Naba laul on laul, mida teab iga Naba lasteaia laps ja töötaja peast. Laulu sõnade ja viisi autor on õpetaja Kärolin Kaarlep, laul ise sündis pisut pärast Naba lasteaia avamist. Naba laul on meie lasteaia jaoks väga tähtis: kõik sündmused meie majas algavad selle lauluga ja meil on tava selle laulu ajal püsti tõusta ning liigutusi kaasa teha. (kuula laulu www.naba.ee)

Naba Karu

Esimesed kuus eluaastat elas ta Naba kodulehel. Naba 6. sünnipäeval võlus Võlur Herold ta kodulehelt välja elama Nabasse. Sellest ajast alates võib Naba Karu kohata kõikjal Naba lasteaias. Naba Karu võib esineda kolmes erinevas vormis, väike Naba Karu (käpiknuku-suurune), keskmine Naba Karu (kaisukaru-suurune) või suur Naba Karu (täiskasvanud inimese suurune). Vahel võib juhtuda, et kohal on kõik kolm Naba Karu.

Suur Naba Karu

Naba lipp

Naba lipul on kujutatud Naba lasteaia neljavärviline logo koos nimega. Oma lipu mõte sai teoks Naba lasteaia 10-ks sünnipäevaks. Naba lasteaia tähtpäevadel kaunistab lipp Naba saali, lipu sissekandjaks on Naba Karu.

Naba Karu Naba lipuga

Kooliminejate-eri

See on juba kolmandat hooaega toimuv sündmusesari, mis on mõeldud Naba lasteaia kooliminejatele. Naba lasteaias on 4 liitrühma ja igas rühmas on 3-7 kooliminejat. Selleks, et kooliminejad saaks koos midagi põnevat teha, sündiski sari "Kooliminejate-eri". Mis see on? - Igas kuus on planeeritud kooliminejatele väljasõit - haridusprogramm, loovtegevus, teatrikülastus vms. Kooliminejate eri rikastab laste silmaringi. Samuti loob see ühtsustunnet kõigi Naba kooliminejate vahel, kuivõrd programmis osalevad erinevate rühmade koolieelikud koos. See toetab laste sotsiaalsete oskuste kujunemist.

Näiteid 2015./2016. õppeaastast: *Mektory töötuba "Lego lugu", Vilde muuseumi külastus, kino külastus, laste talendikonkurss „Naba talent“*

Emakeelepäev

Emakeelepäeva tähistame tavapäraselt koostöös Pirita Majandusgümnaasiumiga. Nagu eelnevatel aastatelgi, kutsus kool ka 2016. aastal Naba lapsi enda emadepäevaaktusele esinema. Kahe Naba rühma lapsed esitasid aktusel tantsu ja luuletusi ning said osa koolilaste etteastetest. Selline koostöövorm valmistab lapsi ette tulevaseks koolieluks.

Kooliminejate päevad

Kooliminejate päevad on rühmades lahendatud erinevalt. Üks variant on, et maikuus on igal kooliminejal nn oma päev. Sellel päeval saab koolimineja kaaslastele õpetada seda, mida tema soovib või kutsuda kaaslased tegema midagi, mis talle endale väga meeldib. Neid päevi korraldatakse koostöös peredega. Teine näide on, kus ühel päeval mõtlevad kõik kooliminejad koos välja tegevused pesades.

Aabitsapidu (Kuldse Draakoni Kuningriigi rühma traditsioon)

Igal sügisel pärast esimest koolivaheaega kutsume külla kevadel lasteaia lõpetanud koolilapsed. Kuna meil on liitrühm, siis olenevalt aastakäigust läheb igal aastal kooli 3 - 7 last. Mahajäänud kaaslaste igatsus on sügisel päris suur. Seda rohkem oodatakse Aabitsapidu, kus vanu sõpru jälle kohata saab. Kutsutud on ka vanemad, kes saavad omi muljeid kooliminekest jagada. Kooliminejad näitavad oma aabitsaid, räägivad koolist. Rühma lapsed on teinud õhtuks kooki, valmistanud ette eeskava - väikese näidendi või mängud. Ka kooliminejatele on see rõõmus sündmus, kes saavad üle pika aja vanu sõpru ja oma lasteaeda näha. Algusaastatel kutsusime mitu lendu, aga kui neid juba palju kogunes, siis hakkas üritus liiga suureks paisuma. Otsustati, et edaspidi kutsutakse eelmisel õppeaastal lõpetanud lapsed.

Aasta tegija

Aasta tegija valitakse alati Hiiumaa suvekoolis. Aasta tegijaid võib olla mitu, sest nabakondlased paistavad silma väga erinevate valdkondade ja tegudega.

Eelpool kirjeldatud ja väljatoodud Naba traditsioonid on nii töötajate kui ka perede hulgas väga hinnatud. Saame seda väita tagasiside põhjal, mida on kirjutatud rahuloluküsitlustes ja sellest, et ühissündmustel on alati kõrge osalemisprotsent.

Edaspidi saame tegeleda..

...väljakujunenud traditsioonide jätkamine ja nende parendamine veel rohkem väärtusi kandvaks;

...keskendume olemasolevate traditsioonide sisukamaks muutmisele, analüüsile, samas oleme jätkuvalt avatud põnevatele ja innovaatilistele ideedele;

...vähem on rohkem.

Vaata esitlust traditsioonid:

https://drive.google.com/file/d/0B_zEgGDVmy9IRmIJBvdvaUVsU00/view?usp=sharing

ÕPPIMIST JA KASVAMIST TOETAV KESKKOND

1. Naba lasteaiapere liikmeid ühendab oma lasteaia tunne.

Naba lasteaiapere = lapsevanemad + lapsed + personal. Rääkides Naba perest on kõik kolm osapoolt alati kõnealused. Naba lasteaiaperele oma lasteaia tunde loomiseks on Nabas au sees kolm väga olulist tegurit:

KOOSTÖÖ, KESKKOND, IGAPÄEVASED PÕHIMÕTTED ehk NABA TAVA (terviklikkus, valikuvabadus, otsustamis- ja vastutusvõime).

Lasteaia meie-tunde aluseks on eelmises aspektis kirjeldatud traditsioonid ja ühissündmused. Igas lasteaia töötajas on peidus oma väärtused, mis on olnud ka Nabas töötamise eelduseks.

Perede rahulolu lasteaia näitab see, et Nabast on kujunenud justkui kogukonna lasteaed. Kui üks pere laps on juba Nabas käinud, siis tuleb tavaliselt Nabasse ka tema õde või vend. Seda ongi soosinud eelpool nimetatud pikaajalised traditsioonid ja sündmused Nabas. Vaata ka valdkonda "Koostöö ja head suhted", mis on tihedalt seotud Naba meie-tunde kujunemisega.

Naba lastevanemate kommentaarid: 1) Mis on Nabas hästi? 2) Mida saaks Nabas paremini teha? (väljavõtted 2015./2016. a rahulolu-uuringust):

Vahva Völuri Vennaskonna lapsevanemad:

- 1) Toitlustamine on väga heal taseme. Läbimõeldud menüü ja lastele maitseb. Sõbralik õhkkond, suurepärased olmetingimused, personal. Kui toon oma lapsed hommikul lasteaeda, ma ei pea muretsema, et kas nendega on kõik hästi. Tean, et on. VVV õpetajad on väga (laste)sõbralikud ja pädevad, ei ole kurjad (ühe minu lapse jaoks väga oluline).

Maja ja õu on super, bassein on suur pluss.

Õpetajad on tõesti head. Väga hea keskkond lapse arenguks. Toitlustamine. Suur õueala ja see, et ollakse palju õues. Õppekäigud. Tähistamised-koosolemised. Sõbralikkus ja heasoovlikkus. Toredad töötajad!

- 2) Koolieelikutele võiks olla veel rohkem lisategevusi, ülesandeid, õppekäike. Väga tore oleks, kui Naba pakuks huviringina ka inglise keele tunde - saan aru, et mõningane aeg tagasi need toimusid, aga nüüd on ära jäänud.

Kuldse Draakoni Kuningriigi lapsevanemad:

- 1) Kaasaegne õpikeskkond ja igati lapse arengut toetav programm.
Parim õueala, mida võib lasteaiale tahta ja meeldiv ning sõbralik õhkkond.
Kõik on hästi - lastele suunatud tegevused ja võimalused, huviringide valik, toredad õpetajad, ilusad ja turvalised ruumid, maitsev toit.
Ei ole kurta millegi üle.
Hoolivad õpetajad ja hea õhkkond rühmas.
Lasteaia suurus, tema õpetajate professionaalsus, õpetajate arv rühma kohta.
Lisategevused kohe sealsamas. Keskkond. Kõik on väga hästi.
Keskkond, lapsest lähtumine.
Lasteaia suurus, õueala, liitühmused, üldine õhkkond ja loomulikult õpetajad.
Juhtkond! Juhataja on lihtsalt super inimene!
Üldiselt on enamus asju väga hästi, aga alati on arenguruumi.
Personal ja keskkond. Olen väga rahul oma rühma õpetajatega.
- 2) Võib olla rohkem ühiseid üritusi ka teiste rühmadega, nt rühmadeõhtud või külaskäigud teistesse rühmadesse koos vanematega jm.
Õpetajate individuaalsete arengukohtade märkamine ja nendega tegelemine.
Lapsed sügisel, talvel veel rohkem õue.

Nabollo lapsevanemad:

- 1) Tore, kena, puhas, last toetav keskkond.
Suur eelis on oma köök ja maitsvad toidud! Pika kogemusega professionaalsed õpetajad.
Üldjoontes on kõik suurepärase. Kui laps läheb röömuga igal hommikul lasteaeda, on see juba väga hästi!
Toredad õpetajad, toredad teised lapsevanemad, turvaline ja mõnus keskkond.
Et lapsed saavad ujuda ehk siis ujumisprogramm. Toitlustamine.
Mul võrdlus teiste lasteaedadega küll puudub aga minu arvates on Nabas kõik väga hästi - hästi toimiv ja kaasaegne keskkond (hoone, õueala), mitmekülgsed huvitegevused (ujumine, muusika, iluvõimlemine, akrobaatika) lasteaias sh lasteaia päeva sees, mis on lapsele ja lapsevanemale väga mugav lahendus.
Toredad ettevõtmised lasteaias (Prügihundi külastus, näidendid, vanavanemate päev jne) ja väljaspool lasteaeda (muuseumid, teater, metsarajad jne). Aga päeva lõpuks on kõige olulisemad ikka Naba inimesed - õpetajad, kelles on hoolivust ja sära, kannatlikkust ja

tähelepanelikkust, nutikust ja nõudlikkust, aga ennekõike lihtsat inimlikku soojust, rohkem polegi vaja.

Lastele üldiselt meeldib. Lasteaia töötajad ja lasteaia kliendid (lapsed ja nende pered) ning omavahelised suhted, omaniku suhtumine, loodud keskkond, hinnapoliitika, töökorraldus, huviringid, hoone ja selle tehnosüsteemid, õueala, õppeprotsessi korraldus, õpetajate professionaalsus ja loovus, õpetajate hoolivus, käitumisreeglid rühmades.

- 2) Laste esinemisjulguse suurendamiseks võiks olla paar korda aastas ka rühmasiseseid väiksemaid kontserte/esinemisi, et näha, mida lapsed õppinud on ja lastele võiks anda rohkem võimalusi ka üksinda midagi esitada.

Jätkuvalt pingutama veel toredama ja parema lasteaia nimel.

Iluvõimlemise tunnid võiksid alata pisut varem, sest kell 18:30 trenni lõpetades on laps väga väsinud. Trennid võiksid lõppeda hiljemalt kell 18:00. Eelkool võiks toimuda tööpäeval, et ei peaks last tooma lasteaeda nädalavahetusel.

Tähtsate Tähetarkade lapsevanemad:

- 1) Õpetajad on head, õhkkond on hea.

Meile väga meeldib lasteaia kodune õhkkond, seda nii ruumide kui ka personali mõttes.

See on koht, kuhu ka ise, nt ühisüritustele, alati hea meelega tuleme, tõdedes, et kõigil on siin hea olla. Igas mõttes lapsele turvaline keskkond, huvitav ja tore.

Igal reedel uut nädalaplani lugedes tahaksin hoopis ise Nabas käia.

Meeldiv stressivaba sisekliima.

Tore, et on lai valik erinevaid trenne ning huviringe, kuhu laps saab otse rühmast minna.

Õpetajad, lapsed, lapsevanemad. Asukoht! Tähetarkade õpetajad.

Turvaline keskkond ja sõbralikud inimesed.

Rõõmsad õpetajad, hooliv keskkond, ujumisvõimalus, ekskursioonid jm lasteaia välised tegevused.

Mulle meeldib, et lapsed käivad palju majast väljas ja tihti käivad külas igasugu teatrid ja Prügi hundid ja muud sellised tegelased!

Ruumid, suurepärased õpetajad, õppemetoodika, suhtumine ja suhtlemine, toitlustamine, ujumise õppimine.

Püsivad ja hoolivad õpetajad.

- 2) Rohkem tegevusi, mis panevad lapsi rääkima, oma väljendusoskust arendama, teistele oma arvamust ütleva jne. Mitte, et sellega praegu halvasti oleks, aga seda võiks veel rohkem teha.

Ujumistrennis võiks rohkem aega pühendada ujumisoskusele. Laps ei oska ujuda.

Enne kevadisi personali arenguveestlusi oli töötajatel võimalus ise analüüsida ja kirja panna see, mis nende jaoks on “meie lasteaia tunne”. Usume, et see on väga hea viis saada tagasisidet personalilt.

Väike ülevaade:

Naba personal on "meie tunnet" kirjeldanud järgmiselt:

Eks Nabale teeme/anname meietunde ikka meie ise :), meie kõik, kõik koos. Meie lasteaia tunne on hea, hubane, kodune, suure pere tunne. Kõik need aastad on olnud ikka seesama tunne, et lastega suhtlen, õpetan-kasvatan-tegutsen-mängin nii, nagu olen teinud seda oma lastega, ainult selle vahega, et lapsi on rohkem, pere on suurem. Minule tundub küll, et meil kõigil siin majas on hea olla, ole sa siis suur või väike ja vahet pole, mis on sinu töö või tegemine.

Hea tundega

Ülle (õpetaja)

Minu jaoks loovad „meie-tunnet“ ka konkreetsed tegevused: meeskonna-päevad (meeskonnakoolitused) kaks korda aastas; iganädalased koosolekud, kus on ka avatud mikrofoni, n-ö saab oma ideid ja muresid-rõõme jagada. Välja on kasvanud ka töösõbrad, kellega jagatakse kõike, nii tõist kui ka muud. Ühissündmused, mida oodatakse ja kus koos lustitakse.

Margret (õpetaja)

Aastaringid kohe eemalt ei paista, on ainult palgiotsad seinas. Naba seinas. Astud lähemale, seletab silm enam, vaatad päris ligidalt, näed lugusid. Mõni lugu on algusest peale lihtne, õnnelik lapsepõlv omasuguste keskel, siis vähe paremaid ja halvemaid lugusid, nii nagu elus ikka. Kõik on jätnud jälgi - karu või rebane. Ka kass on pehmelt üle käinud. Tegelasid veel palju ... kõik nad eri nägu, aga samas nii ühtemoodi. Naba "meie tunne" on peidus Nabas endas, nii Suur kui Väike. Mõte või tunne, vähemalt on see üks! Nii turvaline ja ilus justkui ime. Aga imesid poleks, kui poleks imetlejaid. Imetlejad kõigepealt oleme meie Nabad ise ... kõik armastavad Naba, kes seal seinte vahel on ja üksteist armastame samamoodi. Kõik Nabad teavad mis on õnn ja mis on hool... Loomulikult ükski maja ei seisa püsti ilma pealikuta. Naba seinte vahel neid on mitu ... üks ilusam kui teine, kandmas endas seda mõtet, mis teeb Nabast Naba. Head Inimesed on teinud selle tunde, mille pärast Naba käib Nabas!

Laura (õpetaja)

Inspired By Fred Jüssi

Soov olla koos, teha koos tööd Nabas ja ühine mõte teha Naba parimaks....

Nastja (raamatupidaja)

Naba on selline paradiis, sõna otseses mõttes nii lastele, kes siin käivad kui ka töötajatele. Töötajana on siia tööle tulla nagu puhkus, nagu tuleks oma koju, kuigi õhtuks oled väsinud, aga samas heas tujus ja õnnelik. Vahel, kui ma hakkan Naba võtmega oma kodu ust avama, siis tunnen, et olen vist liiga palju Nabas viibinud ning kui kodu võtmega Naba ust, siis olen jälle liiga palju kodus olnud. Täna ma mõtlesin, et miks ma olen nii kurb ja masendunud, kui ma teisest

lasteaiast töölt tulen. Võib olla sellepärast, et mul pole seal mitte ühtki sõpra või seal ei hoolita inimestest nii või ei näidata seda välja. Või juht ongi inimene, kellega hoitakse siiski mingit distantsi? Nabas seda tunnet ei ole. Eriti, kui oled pikalt eemal olnud, siis tervitatakse veel eriti rõõmsalt ning tuntakse muret, kus ma olen olnud. Isegi, kui sa päeva jooksul peale oma rühma meeskonna ja kõrvalrühma kokku ei puutu, ei ole tunnet, et sa oled üksi. Nabas on kõik "omad", "meie inimesed" ka need, kellega iga päev kokku ei puutu ja satuvad siia harva - ikka on rõõm näha. Ei teagi, mis on selle meie tunde fenomen - usun, et avatud, aktsepteeritud ja salliv suhtumine igaühesse ning see, et oleme nii palju aega omavahel veetnud ja läbi-lõhki omaseks saanud. Uued tulijad sulanduvad siia nii kiiresti sisse, et vahel on tunne, nagu oleks nad juba pool aastat meiega olnud.

Anneli (õpetaja)

Mis teeb minu jaoks Nabast MEIE lasteaiat?

Naba on kahtlemata unistuste lasteaiad: siin saavad unistada ja unistusi ellu viia nii suured kui ka väikesed. Naba meie-tunde alustalad on usaldus ja heatahtlikkus. Meil on sõbralik, ühteoidev ja avatud suhtumisega kollektiiv. Kõigi rõõmudele ja muredele elatakse kaasa ning kaaslastele abikäe ulatamine kuulub loomuliku igapäeva elu sekka. Meie-tunnet loob ka vahva Naba lastepere, tänu kellele on iga hetk täis nalja, naeru ja põnevaid avastusi. Lastega koos kuuluvad Naba juurde vennad ja õed, emad ja isad, vanaemad ja vanaisad. Ja meist kõigist saab kokku üks suur Naba perekond, mille liikmed üksteist hellalt hoiavad. Naba on nagu teine kodu: siin tunded end alati turvaliselt ja hästi. Mida muud ühelt lasteaialt tahta võikski? :)

Liisa (õpetaja)

Naba inimesed, usk ja tegutsemine läbi arutelu kokkulepitud eesmärgi/idee nimel. Meil on ideede algatajaid, täiustajaid, kaasatulejaid ja nii see MEIE sünnib ja elab. MEIE-t toidame õppimise, arendamise, hoolivuse, andestuse ja huumoriga. Ka eksimused õpetavad. MEIE ühised sündmused nii lastele kui ka personalile. Edasi mõtiskledes leiab veel sobilikke „toitaineid“ küll ja küll. MEIE-l on päris hea huumorimeel, huvi teha seda, mida veel teinud ei ole ja minna sinna, kus veel käidud pole. Vajadusel saab oma murega pöörduda, sind kuulatakse ja leiad toetust/lahendust. Isiklikult olen südamest tänulik töökaaslastele toetuse eest, mida sain tunda, kui olin kipsis jalaga ja sellele järgnenud taastumisperiodil. Taastumisperiodil, tugevalt turses ja mitu numbrit suurema jalaga ei saanud ma enda jalanõusid kasutada. Armsad töökaaslased Karina ja Margret tõid mulle kasutada jalanõusid. Mitu kuud sõidutati mind tööle ja õhtul koju. Kindla käega ägedateks sohvriteks olid õpetajad Anneli ja Terje. Kuna Nabas on minu hüüdnimeks Rebane, siis selles kontekstis toimus „ulukivedu“. Soojalt muigama ajab see nimetus;)) ja südamel on soe.

Katrin a`la Rebane (õpetaja)

Edaspidi saame tegeleda...

...analüüsida põhjalikult rahuloluküsitluste (personal, lapsevanemad) tulemusi, ettepanekute ja välja toodud arengukohtade osas teha kokkuvõtted, et selgitada välja olulisemad ja Naba arengut toetavad tegevused;

....kaasata arendustegevusse Naba lasteaia lastevanemate koostöökogu.

2. Naba kasvukeskkond pakub võimalusi mitmekesiseks mänguks ja laste tegutsemiseks väikestes gruppides.

Süsteemne käitumist ja väärtusi positiivselt toetav keskkond on laste õpi-ja kasvukeskkonna kujundamisel esmatähtis. Lapsed vajavad piisavalt arendavat keskkonda, mis toetaks nende arengut ja pakuks uusi võimalusi maailma tunnetamiseks ning avastamiseks. Selline keskkond pakub lastele erinevaid sotsiaalseid, eetilisi ja emotsionaalseid olukordi, s.h. ka võimalikke käitumiseeskujusid nendes olukordades. Avatud õpikeskkonnas on lastel võimalus teha valikuid ja vastutada oma tegevuse tagajärgede eest. Kasvukeskkonna füüsilised tegurid ja õppe- ning kasvatustegevused mõjutavad suhtlemist ja omavahelist läbisaamist. Kogu Naba personal on teadlik, et keskkond mõjutab laste väärtushinnanguid ning käitumis- ja eetikanorme. Sellest lähtuvalt on Naba keskkond loodud hoolika mõtlemise ja planeerimise tulemusena ning lapsest lähtuvalt, pidades silmas rühma ja laste eripära.

Naba lasteaia kasvu- ja õpikeskkond koosneb füüsilisest keskkonnast, õppevahenditest ning sotsiaalsest keskkonnast. Naba lasteaia keskkond on kasvanud välja Hea Alguse põhimõtetest: ruumid on jagatud pesadeks. Algselt olid kõigis rühmades juba tegutsevad lugemispesad ning Hea Alguse tegevuskeskused, millest kasvasid välja lastega koos ümber nimetatud pesad - alguses laulu- ja mängupesad, hiljem muusikapesa, hommikuringipesa, liikumispesa jne. Seejärel tekkisid pesad ka rühmadesse (hommikuringipesa, kirjapesa). Meie lasteaia neljas rühmas on erinevaid pesasid: lugemispesa, numbripesa, kunstipesa, kirjapesa, hommikuringipesa, avastuspesa, lauamängupesad jne (pesade nimed on kujunenud vastavalt rühmadele). Kõik asjad on lastele pesades kättesaadavad - lapsed ise võtavad ja panevad enda järgi asju ära. See toetab laste iseseisvumist (seda nii tegevustes kui ka enda järgi koristamisel jne). Pesasid kujundatakse vastavalt huvidele ja kõne all olevatele teemadele. Lapsed kujundavad ka ise endale pesasid, kus loovad uusi mängu.

Naba pesadeks liigendatud keskkond toetab nii tegutsemist väikestes gruppides kui ka laste iseseisvat tegutsemist. Samuti on selline keskkond abiks õpetaja tegevuse planeerimisel ja läbiviimisel: kui lapsed on õppetegevuses võimalik erinevate tegevuste vahel ära jagada, loob see hea võimaluse tegevuste mitmekesistamiseks ja diferentseerimiseks.

Näiteks, õpetaja suunab lapsed pärast hommikuringi pesadesse nii, et suuremad saaksid vajadusel aidata väiksemaid. Lugemis- või lauamängupesas saab planeerida individuaalseid või paaristegevusi. Õpetaja ise on abiks selles pesas, kus on kõige keerulisem tegevus ja/või kus tutvutakse uue materjaliga. Abiõpetaja on samuti kogu tegevuse vältel kaasas ja aitab seal, kus vaja ning viib samuti läbi tegevust pesa(de)s.

Nabasse tulles peegeldab keskkond vaatajale seda, millega lasteaiarühmas parasjagu tegeletakse. Nii võib avastuspesa seinal näha pilte ratsavarustusest (hobuste projekt) või laste kaalumistulemusi (kokandus). Hommikuringipesa seintel võib leida uued sõnad ja pildid, mis käesoleva projektiga haakuvad, aga ka kalendri ja päevategevuste ülevaate. Kirjapesa seintel on täheõpet toetavad pildid ja kirjajarjutused. Lasteaia koridore kaunistavad laste kunstitööd. Sellisel moel on keskkond ise nii õpetaja, toetaja kui peegeldaja rollis. Õppevahendid ei kao pärast õppetegevust kuskile ära, vaid jäävad lastele kättesaadavaks. Lapsel on võimalik minna seina juurde lugema, mida ta on eelnevalt kirjutanud, uurida lugemispesas teemakohaseid

raamatuid. Õppetegevustes toimunu peegeldub laste omavahelises vabas mängus. Ka siin on keskkonnal tähtis roll täita: keskkond kutsub lapsi mängima teemakohaseid mängu, sest on varustatud vajalike asjadega (nt Põhja-Ameerika nädalal olid väljas indiaanlaste riided ja peakatted, indiaanlaste elamu tipii). Kuupikkuste projektide puhul muutub rühmaruum lõpuks täiesti konkreetse projekti nägu.

Näide: Kuldse Draakoni Kuningriigi “Lähme maailma rändama” projektist - keskkond tekib ja muutub koos õppetegevustega. Selle projekti raames rändasid lapsed Põhja-Euroopas, Aasias, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas ning Austraalias. Põhja-Euroopast rääkides õpiti ilmakaari ja tutvuti maadeavastaja ametiga. Et lapsed saaks ka ise maadeavastaja ametit proovida, koostasid õpetajad Naba kaardi, mille alusel said lapsed grupiti koos abiõpetajaga käia Naba põhja- ja lõunapoolust avastamas ning kaardistamas. Aasias rännates külastasid lapsed Hiinat, Taid, Indiat ja Jaapanit. Hiinaga tutvumisel lendasid lapsed lennukiga rühma eesruumist tahatuppa, kus neid ootas ees kohtumine pandadega ja teetseremoonia. Tai päeval maitsti eksootilisi puuvilju. India päeval kuulati india muusikat, lapsed said selga sarid ja pähe turbanid. Põhja-Ameerikaga tutvudes oli üllatus suur, kui tagatuppa oli elama kolinud indiaalane. Sinna jõudes leidsid lapsed eest jõe ääres asuva indiaanitelgi (tipii) ja lõkkeplatsi. Tipiis magas ka üks indiaanlane. Austraaliaga tutvudes käis lastel külas aborigeenitüdruk Äksi, kes näitas arvutist oma venna surfivideosid.

Naba õueala on looduskaunis kohas, kus on n-ö vaba loodust, aga ka lastele loodud mängukeskkondi (liivakast, kiikede ala, kohvikunurk, ronimisatraktsioon draakon). Õueala on kõigile rühmadele ühine, mis toetab eri rühmade laste omavahelist suhtlemist. Õueala on liigendatud nii, et lastel on võimalus mängida ühismänge, samuti tegutseda väikestes gruppides. Õuealal mängimist toetavad kindlad kokkulepped, nt suurel ronimisatraktsioonil ehk draakonil on oma reeglid ja draakoniluba. Kõige paremini ilmestavad meie õueala järgnevad pildid.

Vaata pildiesitlust Keskkond:

https://drive.google.com/file/d/0B_zEqGDVmy9ISDc2R0Y4dHIUTnM/view?usp=sharing

Vaata väikest videot:

<https://drive.google.com/file/d/0B5PrLWdfnH8hal93WVVVX1BvRTA/view>

Edaspidi saame tegeleda...

...oleme Nabas loodud keskkonna üle väga uhked, väärtustame seda kõrgelt, tegeleme Naba mitmekülgse ja loova keskkonna hoidmise, arendamise ja täiustamisega pidevalt. Meie keskkond on ajas muutuv ja peegeldab seda millega me parajasti tegeleme ja kes me oleme.

JUHTIMINE JA EESTVEDAMINE

1. Juhtimine on avatud, innustav, kaasav ja õiglane ning lasteaia juhataja on heaks eeskujuks kogu lasteaia perеле.

Naba lasteaias ei ole klassikaline juhtimissüsteem direktori ja õppealajuhataja näol. Selle asemel hoiavad Naba lasteaeda õigel kursil lasteaia direktor ja tegevjuht, kellele on abiväeks kogu Naba personal.

Naba direktor Karina tegeleb Naba lasteaia sisulise juhtimisega, kõigega, mis puudutab lasteaia arendamist pedagoogilises võtmes.

Naba tegevjuht Kristi juhib kogu ettevõtet - nii lasteaeda kui ka lasteaia juurde kuuluvat huvikooli. Tegevjuhi haldusalasse jäävad finantsküsimused, lepingute sõlmimine, klientidega suhtlemine, huvikooli juhtimine ja arendamine jpm.

Mitmeid asju teevad direktor ja tegevjuht koos, näiteks uute perede vastuvõtmine või personalijuhtimine. Personalijuhtimisse on tegelikult kaasatud kogu personal.

Nabas on aastaid tehtud tööd selle nimel, et suhted oleksid ühetasandilised, mitte ülevalt alla. Naba juhtkond ei ole eraldiseisev üksus oma kabinetis, vaid käib tihedalt igapäevategevustega kaasas. Naba direktor jalutab pea igal hommikul rühmadest läbi, et küsida, kuidas läheb ja mis päeva jooksul plaanis on - sellised pealtnäha väikesed tähelepanuavaldused on töötajatele suure tähtsusega. Iga nädala kolmapäeval toimub õpetajate ja juhtkonna ühine koosolek, kus räägitakse päevakohastest teemadest nagu tuleviku sündmused või mured, mis hetkel päevakorral on. Koosolekute osas oleme kasutanud sellist praktikat, et koosolekul ei käi mitte ainult õpetajad, vaid ühel nädalal kaks õpetajat rühmast, teisel nädalal õpetaja koos abiõpetajaga. Nii tagame, et ka abiõpetajad saavad võrdselt kaasatud olla. Kõik koosolekud protokollitakse ja protokollid säilitatakse.

Avatust ja kaasatust Naba juhtimises peegeldab ühe tegurina see, et lasteaia personal saab otsuste tegemisel, dokumentide koostamisel ja üldisel Naba arendamisel kaasa rääkida. Hea sisekliima hoidmiseks korraldatakse meeskonnale ühissündmusi, koolitusi, jõustamissüritusi. Personalil on juhtimise kohta võimalik tagasidet anda igapäevaselt, mida toetavad head suhted kollektiivis. Dokumenteeritult antakse tagasidet personali arenguestluste ja rahuloluküsitluse kaudu.

Naba töötajatele antakse võimalusi eneseteostamiseks, seda projektide kirjutamisel või suuremate sündmuste eestvedamisel (näiteks personalisündmused, sari "Kooliminejate eri" jm).

Naba juhtide Karina ja Kristi üks on alati kõigile töötajatele valla, seda nii rõõmude kui ka murede puhul - koos leitakse lahendused kõigile olukordadele. Juhtkonna ja ülejäänud personali vahel on usalduslik suhe, mis loob personalile turvalise atmosfääri ning seeläbi toetab ka laste

heaolu Nabas. Nabas kehtib põhimõte, et eksimine on inimlik - kui midagi läheb valesti, siis võetakse seda kui õppimiskohta, mitte kui ebaõnnestumist. Naba juhid on toetavad ja julgustavad.

Üks tähtsamaid tegureid juhtide puhul on oskus motiveerida ja innustada oma töötajaid. See oskus paistab Naba eestvedajate puhul juba kaugelt vaadates silma. Iga mõtet ja uut ideed presenteerivad tegevjuht ja direktor sära silmades (nt. KIK projekt, Erasmus + kontaktseminar, teiste lasteaedade külastused, avatud tegevuste läbiviimine. Kuu-ja õppeaasta kokkuvõtted powerpoint esitlusena), nii et ka kõik teised selle säruga nakatuvad. Uuenduste korral näitavad juhid üles positiivset ja avatud suhtumist ning julgustavad töötajaid just sellisel viisil, nagu igäiks seda vajab.

Naba juhtimine ja eestvedamine tugineb ühtsetele väärtustele, mida kujundatakse meeskonnatöona järjepidevalt ja planeeritult läbi erinevate tegevuste (koolitused, koosolekud, supervisioon, arenguestlused, motivatsioonisündmused/ühised sündmused jne). Ühtsete põhiväärtuste kujundamist ja hoidmist peetakse Nabas oluliseks. Pideva väärtusarenduse tegevuse käigus on välja kujunenud põhimõtted, mis kajastuvad lasteaia tegevuse alusdokumentides ning on aluseks Naba igapäevategevuses toetades nii õppe- ja kasvatustegevust kui ka organisatsiooni kultuuri. Kuna lasteaia kultuuri ja positiivse õhkkonna kujundamisega tegeldakse järjepidevalt meeskonnatöona, väärtustab personal kõrgelt sõbralikku, avatud ja koostööle suunatud töökeskkonda ning selle hoidmist. Nabas on kõigil töötajatel õigus ja kohustus osaleda ja aidata kaasa Naba igapäevaelu planeerimisel, läbiviimisel ja analüüsimisel. Naba arendustegevusse on kaasatud huvigrupid, väärtustatakse meeskonnatööd. Naba tegutseb ühtse meeskonnana, ühiste eesmärkide nimel, et püsida kvaliteetse haridusasutusena.

Edaspidi saame tegeleda...

...Naba jätkusuutliku väärtuspõhise juhtimisega, et organisatsioonikultuur püsiks tugev ja toetaks Naba arengut. Selleks on vaja järjepidevalt tegeleda personali juhtimisega, analüüsida ja hinnata personali tegevust, märgata ja tuua esile kõikide Nabas töötavate inimeste edusamme, vajaduse korral jagada ka kriitilist tagasisidet, et ei tekiks eksimatuse tunnet.

2. Lasteaia personal on professionaalne ja arengule orienteeritud, tegeletakse eneserefleksiooniga.

Eralasteaias Naba töötab 25 inimest

Juhtkond:

Tegevjuht (1)

Lasteaia direktor (1)

Pedagoogiline personal:

Rühmaõpetajad (8)

Muusikaõpetaja (1)

Liikumisõpetaja (1)

Ujumisõpetaja (1)

Logopeed (1)

Päevahoiuõpetaja(1)

Tugi personal:

Abiõpetajad (4)

Raamatupidaja (1)
Administraator(1)
Perenaine (1)
Kokad (2)
Aednik (1)

Professionaalse ja uuendusmeelse tööatmosfääri aluseks Nabas on see, et inimesed tahavad oma tööd hästi teha, soovivad uuendustega kaasas käia ja analüüsivad tehtut.

Naba selle valdkonna eesmärk on olla professionaalne, pidevalt õppiv ja arenev organisatsioon. Kvaliteedi loomine ja hoidmine eraharidusasutuses nõuab väga head inimressurssi, pidevat arendustööd ja hoolikalt läbimõeldud tegevuskava.

Naba õpetajad osalevad erinevates projektides, käivad Naba-välistel ja osalevad Naba-sisestel koolitustel või astuvad ise koolitaja rollis üles. Nt Anneli lugemispea teemadel, Karina ja Margret koolitavad liitrühma ja õhinapõhise õppe teemadel, kõik Naba õpetajad juhendavad praktikante. Igal õppeaastal on Nabas 2-10 praktikanti. Lisaks praktikantidele võtab Naba aastaringelt vastu erinevaid koolitusgrupe (suures osas Tallinna Ülikoolist nii tudengid kui ka täiendõppijad), kellel on võimalik külastada rühmasid ja osa saada nende igapäevategevustest.

Personal valib täiendkoolitused enamasti lähtuvalt professionaalsetest arenguvajadustest (arenguestluste eneseanalüüsi põhjal) ning seetõttu mõjutab see otseselt ja positiivselt õppekasvatust protsessi arengut. Arenguestluste eneseanalüüside põhjal kujunevad ka kogu lasteaia koolitusvajadused. Näiteks, 2015. a kevadel toimunud arenguestluste põhjal selgus, et Naba lasteaia töötajad vajavad kõige rohkem tuge erivajadusega lastega töötamise osas, mistõttu 2015./2016. aastal korraldati kogu meeskonnale temaatilised koolituspäevad. Meeskonnatööl suunatud koolitused on toetanud koostööoskuste ja positiivse sotsiaalse keskkonna kujunemist ning meeskonnatöö ja suhtlemisoskuste arendamise vajaduse mõistmist töötajates. Mentorkoolitused on toetanud õpetajate suhtlemisteadlikkust, nõustamis- ja tagasiside andmise ning praktikantide juhendamise oskusi.

Naba-sisestel meeskonnakoolituste käigus toimub ühtlasi ka pidev eneserefleksioon. Näiteks koolitussarja "Kuidas tegutseda, kui meie rühma tuleb erivajadusega laps?" koolitustel panustasid kõik osalejad koolituse sisse oma igapäevase kogemuse jagamise ja analüüsimisega, mis ühelt poolt väljendus kogu Naba tegevuse analüüsimises, teisalt sai aga iga õpetaja analüüsida oma isiklikku tööd.

Arengu peamiseks alustalaks on põhjalik eneseanalüüs ja refleksioon. Naba personali eneseanalüüsi keskseks väärtuseks ja eesmärgiks Nabas on eeskätt personali professionaalse arengu toetamine ja Naba lasteaia tegevuse tulemuslikkuse tõstmine. Õpetajad teevad põhjaliku eneseanalüüsi iga õppeaasta lõpus, selle käigus analüüsitakse ja reflekteeritakse seni saavutatud, selgitatakse välja oma arenguvajadused ning tehakse ettepanekuid enda töö parendamiseks. Eneseanalüüsi kokkuvõtte põhjal toimub kevadel arenguestlus. Arenguestlused toimuvad Nabale omases soojas ja avatud atmosfääris töötaja, tegevjuhi ning direktori vahel.

Kogu Nabakonna jaoks on üks tähtsamaid reflekteerimissündmusi Hiiumaa suvekool, kus ühiselt vaadatakse tagasi möödunud aastale ning määratakse sihid uueks õppeaastaks.

Vaata esitlust meeskond:

https://drive.google.com/file/d/0B_zEqGDVmy9lMU5XdTVnQWVkaG8/view?usp=sharing

Edaspidi saame tegeleda...

...analüüsida viimaste aastate koolitustel osalemist;

...koolitustel saadud teadmiste süsteemne jagamine kollektiiviga.

KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED

1. Naba lasteaias soodustatakse vanemate enesetäiendamist, harjumust lasteaiaiga koostööd teha ning luuakse peredele võimalusi üksteiselt õppida.

Pere on lapse esmane ja kõige tähtsam kasvukeskkond, perel on kanda kõige olulisem osa lapse kasvatajana. Naba lasteaed on peredele partneriks lapse kasvamise, arenemise ja õppimise juures. Positiivse vanemluse toetamiseks on Nabas loodud mitmeid lapsevanematele suunatud koostöövorme, mis toetavad koostööd, lapsevanemate enesetäiendamist ja annavad võimaluse lapsevanematel üksteiselt õppida. Hea koostöö lasteaia ja pere vahel on aluseks lapse kohanemisele ning turvatunde tekkimisele lasteaias viibides. Naba õpetajad ja abiõpetajad teevad lapsevanemaga koostööd lapse arengu toetamiseks. Tähtis on teha koostööd kõikide pereliikmetega, kes on lastega lähedastes suhetes. Positiivne koostöö põhineb avatud suhtlusel, dialoogil, vastastikusel usaldusel, lugupidamisel ja konfidentsiaalsusel. Naba lasteaias võimaldatakse lapsevanemal osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele. Selleks korraldatakse sügisel rühmakoosolekul mõttetalgud ja grupitöid, kevadel annavad pered tagasisidet rahuloluküsitlust täites (2014/2015 õa. vastas 78% lastevanematest, 2015/2016 õa. vastas 76% lastevanematest) Õppe- ja kasvatustegevuste dokumendid on alati lapsevanemale kättesaadavad ja lapsevanemal on võimalus teha omapoolseid ettepanekuid. Lapsevanemate tagasisidel on oluline osa Naba lasteaia parendamisel.

KOOSTÖÖVORMID

Esimene lasteaia külastamine: Enne, kui laps tuleb lasteaeda, ootame peret Naba külastama, et tutvuda lasteaia keskkonna, õppe- ja kasvatustegevuste põhimõtete ja korraldusega, lasteaia eripära ning rühma meeskonnaga. Esimese külastuse eesmärk on jõuda arusaamiseni, kas perel ja lasteaial on ühised vaated ja väärtused. Selle põhjal saab pere otsustada, kas soovib Nabasse tulla.

Igapäevane suhtlemine: Lapse arengu ja kasvamise toetamiseks on oluline õpetajate ja lapsevanemate vaheline avatud suhtlemine ja info vahetamine. Lapsevanemad vahendavad last mõjutavat vajalikku infot õpetajatele ja õpetajad annavad vanematele regulaarselt tagasisidet lapse tegemistest lasteaias. Igal rühmal on e-posti aadress, mille kaudu toimub suur osa info vahetamisest (nädalakavad, menüüd, ürituste teated jne).

Perevestlused: Vestlused peredega toimuvad vähemalt 1X aastas, uute perede ja koolieelikute peredega 2X aastas. Perevestlused on individuaalsed vestlused, kus fookuses on lapse areng ja edusammud. Vestluse käigus ühtlustatakse kasvatuspõhimõtteid ja väärtusi, selgitatakse välja vastastikused ootused, lapse arenguvajadused ning seatakse edasiseks tegevuseks ühised eesmärgid.

Lapsevanemate kaasamine rühma tegevustesse-projektidesse: 2015/2016 oli Nabas ametite aasta. Tähtsade Tähetarkade ja Vahvate Völurite rühmas oli vanematele seinal kuude kaupa nähtavaks tehtud, milliseid ameteid on aasta jooksul plaanis kajastada. Nii said vanemaid

pakkuda mõtteid, keda külla kutsuda või kuhu ise külla minna. Käidi näiteks lennujaamas, mesiniku, kingsepa ja juuksuri juures ja mujalgi. Info liikuvus ja olemasolu võimaldas vanematel läbi aasta tegevustega kaasas olla. Vanemad teevad ettepanekuid ka teiste sündmuste osas, näiteks pakuti emadepäeva tähistamise osas välja, et võiks külastada aiandit. Kui üks lapsevanem mõtte välja käib ja selle elluviimine õnnestub, annab see ka teistele julgust oma mõtteid jagada. Nii tekib positiivne lumepalliefekt, kus vanemad hakkavad aina rohkem tegevuste planeerimisel kaasa lööma. Lisaks ettepanekute tegemisele löövad lapsevanemad ka ise rühma tegevustes kaasa. **Näiteks** käivad nooremate laste vanemad kaasas õppekäikudel, tulevad hommikuringi rääkima oma tööst või valdkonnast, milles nad pädevad on. Vanavanemad käivad lastele lugemas unejutte.

Koolitused lastevanematele: Koolitusplaan uueks õppeaastaks otsustatakse eelmise õppeaasta lõpus lähtuvalt eelnevate koolituste tagasisidest ja rahuloluküsitlustest. Koolituste teemad on olnud näiteks piiride seadmine, lugema õppimine, tagasiside andmine, lapsega suhtlemine, toitumine. Koolituse üks eesmärke, lisaks professionaali nõuannete saamisele, on see, et lapsevanemad saaksid oma huvidest lähtuvalt ise omavahel suhelda ja üksteisega mõtteid jagada. See soodustab ka rühmasisest koostööd, sest vanematel on võimalus üksteist paremini tundma õppida. Aasta-aastalt on koolitusel olnud rohkem osavõtjaid, huvi on suurenenud. Koolituste läbiviimisel oleme kaasanud lapsevanemaid kui koolitajaid.

Lapsevanemate vestlusring: Lapsevanemate vestlusring on Nabas uus ettevõtmine, mis toimub rühmasiseselt. See sai alguse 2015/2016. õppeaastal Vahva Völuri Vennaskonna rühmas. Vajadus vestlusringi järgi kasvas välja keerulistest juhtumitest ja olukordadest, mis vajasisid lahendust. Vestlusring loodi lastevanemate ja rühmameeskonna toetamiseks. Õppeaasta jooksul käis vestlusring koos neli korda. Esimesel kogunemisel kaardistati koos lastevanematega teemad, mis vajavad käsitlemist. Teemasid aitas käsitleda lisaks rühmaõpetajatele ka eripedagoog. Vestlusring toetas lastevanemate koostööd ja rühma kogukonnatunnet - lapsevanemad said vestlusringide käigus lähedasemaks ja nad nägid, et nad ei ole oma muredega üksi. Tekkis usaldus üksteise vastu. Vestlusringide kohta on tulnud positiivset tagasisidet rahuloluküsitluste kaudu. 2016/2017. õppeaastal jätkuvad lastevanemate vestlusringid Vahva Völuri Vennaskonna rühmas.

Koolitused ja vestlusringid toetavad lastevanemate omavahelist vaba ja avatud suhtlust ning usaldussuhte tekkimist nii rühmasiseselt kui ka rühmade üleselt. Koolitused ja vestlusringid on alati kaasavas vormis, mis tähendab, et igal lastevanemal on võimalus ühisesse teadmisesse ja kogemusse panustada. Koolituste teemad tulenevad ühiskonnas aktuaalsetest teemadest, näiteks toitumine (Toitumine lapse elus: mida lapse organism tegelikult vajab, et kasvada ja areneda), laste lugemisõskuse kujunemine, laste ja vanemate vahelised õnnelikud suhted.

Üldine koostöö läbi õppeaasta: Lapsevanemate kaasamise tulemusel on Nabas positiivne ja avatud õhkkond, mis toetab sõbralikke ja koostööle suunatud suhteid. Rühmasiseste ja lasteaia ühissündmuste tulemusel on tekkinud lastevanematel omavahelised head grupisisesed suhted ja meie-tunne.

Lapsevanemad tunnevad huvi lasteaia tegemiste vastu ja osalevad aktiivselt rühma ja lasteaia ühistegevuses. Lapsevanemad teevad ettepanekuid lasteaia elu rikastamiseks ja need on leidnud ka rakendust. Näiteks on sügisestel koosolekutel vanematel võimalik välja pakkuda ideid õppeaasta projektide jaoks. Lapsevanemate ja rühmameeskondade vahel on positiivsed ja avatud suhted, mis võimaldavad probleemide lahendamist ja tagasiside andmist. Igal rühmal on loodud ka oma kinnine Facebooki grupp, kus jagatakse muljeid õppetegevustest, -käikudest, aga ka erinevaid infomaterjale vanematele lugemiseks.

Õpetajad saadavad igal reedel vanematele infokirja järgmise nädala õppetegevuste ja sündmuste kohta. Lapsevanemate huvi peegeldub selles, kui nad on lapsele hommikul rääkinud, mis last päeval lasteaias ees ootab või kui lapsed tulevad lasteaeda, kaasas temaatilised asjad (näiteks Austraalia nädalal Sydney ooperimaja kuju ja bumerang). Isegi pere rannapuhkused soojale maale ei möödu ilma, et on vaadatud e-mailist, mis rühmas sel nädalal teemaks. https://drive.google.com/file/d/0B_eiBY_oA0yPLXowTW5lSDZUNm8/view?usp=sharing

Lapsevanem saatis pildi ja video

Hoolekogu asemel on Nabas Naba nõukogu ehk koostöökogu, kuhu valitakse igast rühmast üks põhi- ja üks asendusliige. Lisaks lastevanematele kuuluvad koostöökogusse lasteaia pidaja esindaja, juhtkonna esindaja ja õpetajate esindaja. Koostöökogu käib koos kaks korda aastas, vajadusel või koostöökogu ühisel soovil ka rohkem.

Vaata esitlust koostöö:

https://drive.google.com/file/d/0B_zEqGDVmy9lQ05KTnlxZUtGSVk/view?usp=sharing

Edaspidi saame tegeleda...

...toimivate tegevuste jätkamisega, sisukamaks muutmise ja arendamisega.

2.Nabas aidatakse kõiki abivajavaid osapooli (lapsed, pered, personal)

Meie jaoks tähendab see aspekt, et toetatud ja märgatud on erivajadusega lapsed, pered ja personal.

Naba missioon ütleb: “Üheskoos laste heaks!”. See tähendab, et Nabas on esikohal alati lapse huvi ja heaolu. Erinevate osapoolte aitamisel lähtumegi sellest põhimõttest. Kuigi vanemate ja personali toetamise otsene eesmärk on jõustada ja aidata lapsevanemat või õpetajat, siis

suuremas plaanis teenib see lapsele heaolu tagamise eesmärki. Kui vanem on toetatud ja õpetaja saab abi, siis selle tulemusena on ka laps heades kätes.

Lapse ja pere toetamine

Oma põhimõtetest on Naba kaasava hariduse toetaja, kuid Eesti sotsiaal- ja haridussüsteemis on teatud kitsendused, mis meid selles osas piiravad. Ressursside puudumine ei võimalda kogu mahus täita Euroopas ette nähtud kaasava hariduse printsiipe.

Sellegi poolest teeme kõik, mis meie võimuses, et lapsed ja pered saaksid Nabas parimat võimalikku tuge. Selleks suhtleme peredega avatult ja proovime alati leida võimaluse koostöök. Pered teavad, et nad võivad meie poole pöörduda nõu saamiseks nii kasvatusküsimustes kui ka teiste murede puhul. Naba teeb koostööd Moreno keskusega, mis võimaldab meil jagada professionaalide kontakte ja suunata peresid väljastpoolt abi otsima. Samuti teeb Naba koostööd eripedagoogiga, kes toetab personali ning on vajadusel abiks ka peredele.

Rühmad on valmis keeruliste juhtumite puhul üksteist toetama. Näiteks, mõni aasta tagasi oli ühe lapse jaoks sobiv lahendus keskkonnamuutus. Nii võttis üks rühm lapse teisest rühmast enda sekka ja probleem sai lahenduse.

Rühmasiseselt luuakse vastavalt laste vajadusele koostöös peredega lastele erinevaid toetussüsteeme. Näiteks, kui lapsel on keeruline kontrollida oma emotsioone või käitumist, leitakse tema jaoks motiveerivad viisid, mis aitaksid tal olukorrast üle olla. On loodud ka nn motivatsioonisüsteeme, mis aitavad lapsel rühmas kohaneda ja toime tulla. Näiteks, aktiivsetele lastele antakse rohkem ülesandeid, et nad saaks tunda end kasulikuna ja kogeda eduelamusi. Ühes Naba rühmas oli mõniaeg tagasi karikasüsteem: lastel oli võimalik saada seinale kuldsele karikale (lapse pilt plakatile), kui nad olid kokku lepitud tingimustest kinni pidanud. Karikasüsteem sai alguse vaikselt magamajäämise oskuse harjutamisest. Teises Naba rühmas on kasutatud ka kivikeste süsteemi, kus laps sai tuhmide kivide ja säravate kristallide abil ise oma käitumist reguleerida ja visualiseerida. Tunnustades probleemseid lapsi seisame hea selle eest, et ka kõik teised lapsed saaksid tunnustuse osaliseks. Oluline on leida igas lapses midagi head, mille kaudu talle eduelamusi kinkida. Räägime lastega ka sellest, et iga inimene on milleski hea ja teda tuleb hinnata just sellepärast. Nii ei tunne keegi, et kedagi kiidetakse "liiga tavaliste" asjade eest.

Vajadusel on koostatud abivajavale lapsele koostöös eripedagoogiga individuaalne arenduskava (täna seisuga on IAK ühel Naba lasteaia lapsel, kes käib Nabas koos tugisikuga).

Naba poolt korraldab ja toetab erivajadustega lastega tööd lasteaia direktor, seda koostöös rühmameeskonnaga, erispetsialisti ja perega. Nabal on olemas majasisene dokument(plaan), kuidas tegutseda, kui Nabas hakkab käima erivajadusega laps ehk ELKS (erivajadusega lapse kaasamise süsteem).

Personali toetamine

Personali toetamine Nabas saab alguse personali seest. Naba töötajad hoiavad ja aitavad üksteist nii, kuidas oskavad. Abi saab küsida igahelst, kõik on alati valmis sind ära kuulama ja kaasa mõtlema. Lisaks sellele, et Naba töötajad toetavad üksteist majasiseselt, on tagatud ka professionaalne abi. Mõnikord kestab mõne juhtumi lahendamine nii kaua, et see mõjub õpetajatele väga kurnavalt ja jõuvarud kahanevad väikseks - sellisel juhul on töötajatel alati võimalik saada psühholoogi abi, teraapiat või supervisiooni. Selle tagamiseks on Naba lasteaial

koostöökokkulepped Moreno Keskusega ja MTÜ Hoolinguga. Personali toetava eesmärgiga toimuvad sügisene ja kevadine meeskonnakoolitus ning Hiiumaa suvekool. Ka väiksemad ühissündmused tugevdavad töötajate omavahelist sidet ja meie-tunnet, mis tagab turvalisuse ja kindlustunde. Kõige lihtsam näide üksteise toetamisest on igakolmapäevane koosolek, kus kõige muu kõrval on alati võimalus ka mõne juhtumi lahendamiseks teistelt nõu küsida vms.

2015./2016. õppeaastal toimus Naba õpetajatele ja abiõpetajatele koolitussari "Kuidas tegutseda, kui rühmas on erivajadusega laps?". Koolituskohtumiste suurem eesmärk oli luua ühises koostöös Naba-sisene süsteem ja tegevuskava selleks, kuidas toimida, kui meie rühma tuleb erivajadusega laps: milliste etappidena hakkame olukorraga tegelema, kellelt palume abi, kuhu pöördume, kuidas koostööd saavutada jne. Läbi nende koolituste oleme ühelt poolt saanud analüüsida juba toimivaid tegevusmustreid, teisalt aga luua uut teadmist, mis sai alusbaasiks tuleviku plaanidele. Tulemuseks oli ka eespool mainitud ELKS (erivajadusega lapse kaasamise süsteem).

Tagasiside kõige värskematelt töötajatelt (töötanud Nabas alla aasta) - miks on Nabas hea töötada? Kuidas sind Nabas toetatakse?

Nabasse tööle tulles ei pidanud kulutama aega kohanemisele. Alates sellest, kui esimest päeva tööle tulin, võeti mind kohe omaks. Pärast kuu aega töötamist oli selline tunne, nagu oleksin juba aastaid Nabas olnud. See on üsna erakordne tunne. Sest miks peaks teised olema valmis sind kohe usaldama, eriti kui sa oled noor, ilma eelneva töökogemusega õpetaja? Aga nad olid ja see on ääretult tänuväärne. Peale selle tundsin kohe algusest peale, et mind koheldakse teistega võrdselt - mind kaasatakse kõigesse, kuid ei koormata üle, minuga ollakse aus ja otsekohene, mulle räägitakse vanu Naba lugusid, et teaksin ka, kuidas Naba on kasvanud selliseks, nagu ta täna on.

Nabasse tulles sain endale ka mentori. Me ei kohtunud küll palju, aga kui kohtusime, siis täpselt õigel ajal. Juhtus nii, et sain tuge just siis, kui seda kõige rohkem vajasin. Kindlasti arvan, et selline mentorisüsteem on uuele õpetajale toeks. Naba eripära on aga see, et kõik teised õpetajad ja töötajad on ka sinu mentorid. Igaüks meeeldi seletab sulle, kuidas Nabas asjad käivad. Sa saad alati minna küsima, kui midagi ei tea või mingi probleemiga oled ummikusse jooksnud. Ühe konkreetse ootamatu olukorra lahendamisel tundsin seda tugivõrgustikku väga tugevalt enda selja taga: et ma ei teadnud, kuidas olukorda lahendada, läksin kõigepealt nõu küsima juhtkonnalt, seejärel õpetajatelt, kellel on pikaaegne kogemus ja loomulikult arutasin teemat ka oma rühma meeskonnaga. Igaüks andis natuke nõu ja kamba peale leidsime lahenduse. Hindan väga kõrgelt seda, et antud situatsioonis ei tulnud mulle hetkekski pähe mõte, et "huvitav, kas võin/julgen juhtkonnalt/teiselt õpetajalt minna nõu küsima". See tundus ainuvõimalik käitumisviis, sest meie meeskond on nii avatud ja abivalmis.

Kokkuvõtlikult tahan öelda, et meie Nabakond ongi õpetajale kõige suurem tugi ja väärtus - minu arvates on see hästi eriline, kui soe ja hea meil koos töötada on.

-Liisa (õpetaja)

Toetust tunnen kõige enam ikkagi enda rühmatiimilt. Pidev toetamine ja julgustamine ja kõige jagamine. Samuti tihe koostöö kõrvalrühma õpetajatega, kes samuti pidevalt toetavad, kui meil nt keeruliste lastega konflikte ette tuleb. Siis muidugi ülejäänud Naba töötajad, kes alati naerusuiselt kuulavad mind ja annavad nõu, kui vajan... ja väga suur toetus on ka juhtkonnalt,

eriti Karinalt. Tema juurde pöördun iga murega, mis vajab lahendamist ja mis pole ainult minu võimuses. Siis eripedagoog Maili (MTÜ Hooling), kes on kaasatud nii meie kui ka laste toetamisse.

Kõik Naba töötajad toetavad, kaasaarvatud huvikooli administraator Gerli, perenaine Mare, logopeed Epp jne. Ja majahoidja Heidi ka! Kui olen sõbranna kaks korda luku taha keeranud ja võtmed kaasa võtnud, siis Heidi on see, kes minuga kodus teda päästmas käib (annab autoabi)!!

-Jane (õpetaja)

Kõik on Nabas väga toetavad. Kui nähakse, et on abi vaja, siis alati aidatakse. Igaühelt võib nõu küsida. Inimesed on sõbralikud ja lahked. Töoga Nabas oli väga lihtne harjuda, sest kõik inimesed võtsid kohe omaks.

-Eva Maria (abiõpetaja)

Edaspidi saame tegeleda...

...personali koolitamise, arendamise ja toetamisega teemal eriline laps;

...arendada ja täiustada Naba-sisest süsteemi "Kuidas tegutseme, kui meie lasteaias käib erivajadusega laps?"

Millised on meie kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud nendega tegelemine?

Nagu konkursitöö alguses juba kirjeldatud, valisime üheskoos Naba lasteaia väärtuste analüüsimiseks välja need aspektid, mis meie töötajaid kõige rohkem kõnetasid. Käesoleva töö koostamine on meile andnud võimaluse oma igapäevast tööd erinevatest vaatenurkadest põhjalikult analüüsida. Selle tulemusena on valminud meie jaoks terviklik ülevaade sellest, mis Nabas on hästi, aga ka sellest, mis vajaks arendamist. Kirja pandud parendustegevustest kasvavad välja Naba lasteaia edaspidised arendustegevused ja uued eesmärgid. Et ka tulevikus eelpool kirjeldatud aspekte arendada ja hinnata, jätkame kõikide toimivate tegevuste läbiviimisega ja nende tulemuslikkuse analüüsimisega (*nt arenguestluste, rahuloluküsitluste, avatud tegevuste ja nende analüüsi kaudu*). Personali arenguestlustes viime igal aastal läbi erinevas formaadis, et vastused ei oleks tingitud küsimuste vormist. Seejuures kasutame jätkuvalt loovaid vahendeid (nt pildikaardid), mis aitavad läbi viia refleksiooni. Võimalusel oleme valmis ka uusi mõõdikuid kasutusele võtma, näiteks oleme avatud koostööle üliõpilastega: kui tudeng soovib uurida näiteks vaba mängu osakaalu mõju lapse loovuse arengule, õpetajate refleksioonivahendite otstarbekust vm, siis oleme valmis uurimisaluseks hakkama. Uurimistöodes kaasa löömine annab Nabale ühe lisavõimaluse lasteaia arendamiseks.

Nüüd, pärast kogu teksti läbi lugemist, piltide vaatamist ja kaasa mõtlemist - oled teinud mõttelise rännaku Naba lasteaias. Oled saanud tunda neid tundeid, mida meie Nabas tunneme. Oled saanud näha mängu, mida Nabas mängitakse. Oled võib-olla isegi ette kujutanud, kuidas lõhnab see hommik, kui Nabas on avatud buffee ... või milline soe õhkkond saadab iganädalasi personali koosolekuid ...

Luuletaja Jaan Kaplinski on kirjutanud sõnad:

*See maailm, mis elab sinus,
mis sinuga ühte loodi,
on sama vana kui sina
ja veidi su enda moodi.*

/---/

Naba Karu

Ka meie armas lasteaed Naba on üks väike maailm, mis elab meis kõigis ja on veidi me enda moodi. Armas lugeja, loodame, et sinagi said selle kirjutise läbi osa Naba maailmast!

Vaata lõpetuseks veel pilte meie tegemistest:

<https://www.facebook.com/Eralasteaed-Naba-1472373716399801/photos/>